

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér, 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	--

Népoktatásunkról.

Az 1898-99-ik tanév lefolyásával immár második éve mullik annak, hogy népoktatásunk államosítva lett.

Módunkban volt az elemi isk. igazgató jelentését megtekinteni, mely fényesen igazolja mindazon állításainkat s reményeinket, melyeket annak idején az államosításhoz fűztünk.

A jelentésből constatálni tudjuk, hogy a lefolyt tanévre az áll. elemi mindennapi iskolába beiratkozott 1313 fiú, 1233 leány, vagyis 2546 tanköteles, melyből egy-egy tanítóra 79 tanköteles jutott; gazdasági iskolába 521.

Az 1898-99. tanévre a mindennapi és ismétlő tankötelesek száma 4492 volt. Vidéken tanult 14, polgári iskolába járt (helybeli) 107, ipariskolába 144; így tehát 3332 tanköteles részesült ebben a tanévben oktatásba s iskoláztatás nélkül maradt 1160 tanuló, a tankötelesek 26%-ka.

Ebből azonban elköltözés és halálzásra leütendő 3%-ék s így

1022, vagyis 23%-ék, mely nem részesült iskoláztatásba.

Figyelembe kell azonban venni azon körülményt, hogy négy összeírási területről:

a mentett rétről 57,
a nagyrétről 69,
a szt. István iskola körzetéből 168,
a szt. Imre iskola körzetéből . 91,
összesen . 385

tanköteles nem járhatott iskolába iskola hiány, illetve a túlszűfoltóság s részben a nagy távolság miatt; ezt leszámítva 14%-ra, 637-re, apad az iskola kerülők száma.

A mindennapi tanköteleseknél azonban jobb az iskoláztatás, mint általánosságban, mert:

elemi iskolába járt 2546,
polg. iskolába 6—12 éves . . . 41,
vidéken tanult 8,
összesen . 2595.

Iskolát nem látogathatott:
a mentett rétről 40,
a nagyrétről 51,
a szt. István iskola körzetéből 79,
a szt. Imre iskola körzetéből 35,
3%-ék elköltözés, felmentés

halálzás 94,
összesen 2894;

mit levonva a mindennapi iskola kötelesek létszámából, 3017-ből, iskolázatlanul marad 130, vagyis 4%-ék.

Az iskola kerülők tömege a gazdasági ismétlő iskolásokra esik, hol mindent leszámítva, 3480-ék, 514 tanuló maradt iskolázatlanul.

A lefolyt tanévben a magyrosítás terén is ért el némi sikert iskolánk, amennyiben 6 németajkú gyermek sajátította el benne a magyar nyelvet.

A tanév elején beiratkozott 2445 mindennapi tanköteles közül év közben kimaradt, elköltözött és elhalt 288, maradt tehát év végéig 2157, vagyis 88.3%-ék, mi, tekintettel lakosságunk foglalkozására, hogy jó nagy része a tavasszal kubikmunkára távozik, igen szép eredmény.

Köztudomásu, hogy az egészségi állapot a lefolyt tanévben az iskoláknak nem kedvezett, a fellépett kanyaró és vörheny járvány miatt épen a tanulásra legjobb idő-

Áldjon meg az Isten.

Oh, ha tudom, hogy nincs szived,
Az irgalmat nem ismered,
Ha tudom, hogy törni-zúzni,
Boldogságot szétrombolni
Könyörtelen teszed:
Epedtem volna titkon, magamban,
Lassan égve sorvasztó lángomban.

De oly gyengéd, kedves voltál,
Vonzalom minden szód s búbáj,
Mégkönyvezted a pillangót,
A játszadozva csapongót . . .
Meg mindent — volt szived érző.
Én hittem, mert láttam és . . . csalódtam,
De mért is, hogy oly hiszékeny voltam.

Szívembe szerelmet loptál,
Hisz' hozzám Te angyal voltál.
Fakasztó hővel ápoltad
Üdvömet, boldogságomat,
S midőn bódulva birtál,

Im, — kegyetlen összezüztad lelkem,
Nem átkozlak, — áldjon meg az Isten.

Gerencsér István.

Álmatlan éjszakák.

A kis terem káprázatos fényében hallgatja a vihar éles sikongásait s csak olyankor ébred fel merengéséből, mikor nehéz, súlyos léptek zaja verődik be az elhagyatott sötét utcákról.

Pillanatokig figyel, vigyáz s ha a kopogás megszűnik, ismét parányi kezeibe hajtja borús, bánatos arcját.

— Nem jön! suttogja ajkai s hosszú, fekete szempillái fáradtan ereszkednek alá.

A hideg szél zimankót kavarázó szárnyával megcsapja az ablak tükörüvegét, hogy az csörömpölve hull ezer meg ezer darabban alá s a fagyos fergeteg egy rohama gúnyos, kárörvendő hangon züm-mögi a szép asszony fülébe.

— Ne várd a férjedet! . . . A galambnak boldogságát feldúlja az ember, az asszonyét a vágy, a szomj, sovárgás az elérhetetlen után! . . .

A szokatlan hangokra felijed s bezárja az ablaktáblákat, melyeket nyomban be-aranyoz az izzó zsarátnok vörös fénye.

Lágy, fuvolaszerű zsongás szűrődik a selymes fészek misztikus csendjébe,

mintha pacsirtadal. olvadt volna össze csengő leánykaczajjal. A falakon függő képek alakjai megelevenednek s a tiroli pásztor pipjának halk zenéje mellett úgy tetszik, mintha hallani lehetne Romeó vallomását a boldogságról, szíve szerelméről.

A nyitott folyóirat sima lapjára rácsordul egy könycepp, melyet a zokogó asszony felítat kibontott hajának fürtjeivel.

Kezeivel belevág a légbe s elűzi, elhajtja az ábrándos álmokat, azt a csalóka fényt, mely sugarait beszövi a szívébe s mámort, örületet támaszt aután, a mi nincs, a mi csak játék, fájó gyötrelmes képzelet.

És ekkor megnyílik az ajtó . . . Valami búbájos, izgató kaczaj viszhangja bűg szét az enyhe fészek virágos zugai között s egy mosolygó, tapsoló asszony csókjai hullanak a belépő férfi halovány arczára.

— Vártam magára, édes. Látja, nem tudom megszokni az egyedüllétet, bánt a magány s mióta felesége lettem, azt szeretném, hogy mindig az ölében lakjak . . .

— Gyermekek!

— Az, bohókás gyermek vagyok. Vágyom a fészekrakás boldogsága után s szeretnék helyet szorítani magamnak a szíve fölött, hadd halljam dobogását mindig, örökké.

UJ BUTORGYÁR

teljes halószoba, ebédli és szalon berendezések, egy egyes butor-darabok. Tervezetek és költségelőirányzat díjmentesen.

Pártos Alfréd

Szegeden, Oroszlán-utca 21. sz. a.,
Európa-szállóval szemben.

ben 15—20 napig zárva voltak az iskolák.

Annak daczára a tanév végéig járt 2157 mindennapi tanköteles közül 1861 nyert felsőbb osztályra képesítést, osztályismétlésre csupán 296, azaz 13·7^o_o-ék utasított.

Ezen szép eredmény érdeme, mi lehetővé teszi azt, hogy a tanuló az elemi iskola teljes hatévét bevégezze, elsősorban az ügybuzgó tanítóttestületé, másodsorban az intézet igazgatójáé, kiknek együttes fáradozása és munkája hozta létre a kellő sikert.

A mulasztások száma épen a fellépett kanyaró járvány miatt túlnagy. A mindennapi iskolai összes mulasztás 53589 félnap, melyből a 8 tanyai iskolára 25573 esik s így, a belterületen egy növendékre 15¹/₂ félnap, a külterületen 28¹/₂ félnap, átlagosan 22 félnap jut.

Itt akarjuk azonban úgy a szülők, mint a hatóság figyelmét egy tarthatatlan körülményre felhívni. Ugyanis az összes 53589 fél napi mulasztásból 14254 követetett el igazolatlanul, miért bírságolás alá bejelentett 691 szülő és mégis a közpénztárba 10 frt 75 kr. bírság pénz folyt be. Oka ennek az, hogy a bírságok legnagyobb része a kögyülés által törültetett.

A kiszabott bírságot a miniszteri utasítások szerint csak a mulasztások igazolása esetén szabad törölni. Miután az nem adó, sem nem bíróság megítélt követelés, nem is tartozik az 1881. évi LX. t.-cz. 62. §-a alá, vagyis szegénységi okból az alól teljesen senki fel nem menthető; hanem teljes vagyontalanság esetén közmunkára változtatandó át. Mert, ha így lehetne értelmezni a törvényt, az nem volna egyéb, mint az illető egyéneknek a törvényben világosan kimondott tilalom, illetőleg nyílt jogosultság a törvény megszegésére, ilyen értelmezést a törvénynek adni nem lehet.

A száraz, megtört alakú ősz férfi kimerültséget mutató arczán keserű mosoly jelenik meg s ölében viszi a szépséges asszonyt a puha kerevetig. Egy apró, bársonyos számolyt is helyez lábaihoz s maga oda ül, hogy a szétomló hajerdő fürtjei az ő nyakába omlanak.

— Így, így! — nevet Az asszony. — Aztán jöjjön közelebb, hajtsa fejét a keblemre s öleljen át, hogy ne lássa meg azt a könnyet, melyet az elébb ejtettem.

— Hogyan, maga sirt, Irén?

— Nem, nem, csak egy könyvet s azt is olyan akaratlanul.

— S aztán igazán miattam?

A villogó szemű fiatal asszony vonásai lángoló pirba borulnak s ajkai, melyeknek még a lehelete is éget, oda tapadnak férje homlokára.

— A boldogságomért! . . .

Benne volt ebben az egy szavában a szerelmes szív minden vágya, minden óhajta s az esdeklésszerű hang a lélek mélyéből fakadt.

Az ősz ember lelke előtt e pillanatban elvonult ifjúságának minden eldobott napja, a könnyelmű, meggondolatlan élet roncsolt tagjain végig tekintve, szemei a falon függő Romeo daliás alakján akadtak

Ha az egyszer kirótt bírságot szegénységi bizonyítvány alapján egyszerűen törölni lehet és kell, akkor felesleges munka annak ilyen esetekben való kiszabása is. Az csak arra szolgáltat okot, hogy a megbírságot, de végrehajtás alá nem vont szülő, úgy a tanügyi hatóságot, mint az előjáróságot kinevesse.

Az összeütőközést azonban könnyen elkerülheti a szülő, ha törvényes ok, illetőleg arra előre ki nem kért engedély nélkül gyermekét az iskolától távol nem tartja.

Az előjáróságnak pedig csak egyszer kell a törvényt szigorúan végrehajtani, hogy így a kötelesség mulasztó szülők rendhez szoktatassanak.

A tanulók magaviselete a következőképp oszlott meg: dícséretes volt 956, jó 867, tűrhető 334, így az általános magaviselet jó.

Szorgalom szerint ernyedetlen 259, dícséretes 724, változó 875, hanyag 299, általános szorgalom dícséretes.

Előmenetel szerint kitűnő volt 193, jeles 484, jó 695, elégséges 487, elégtelen 296.

A növendékek létszáma osztályok szerint az 1898 99. tanévben a következőképp oszlott meg:

I. osztályba járt	959,
II. „ „	628,
III. „ „	519,
IV. „ „	317,
V. „ „	97,
VI. „ „	26.
összesen	2546.

Mint azaz igazgató jelentésének további részéből kitűnik, az egyes osztályok létszáma közötti különbség onnan származik, hogy a tanyai iskoláknál a dupla (két évfolyamos) első osztály még eddig nem volt megszüntethető, úgy hogy a tanyai iskolában a növendék a legnagyobb szorgalma esetén is 7 évig jár a mindennapi iskolába s így az V—VI. osztályokba sohasem jut el. Megvagyunk azonban győződve, hogy

meg, kinek keblére borult ifjú menyasszonya.

Az ő vállain is egy lihegő asszonyi fej nyugodott s az ölelő karokon át szinte érezte a forró vér lázas keringését.

És érezte azt a kint, mely a szép asszony szívét megakartá szakítani.

Csendesen kibontakozott a gömbölyű, hófehér karokból, leereszkedett a földre, csókolta a felesége ruhája szélét s míg drága ékszereket helyezett ölébe, faldokolva rebegette:

— Megtud-e nekem bocsátani, Irén, hogy a férje lettem önnek?

Az igézetes fiatal asszony összekulcsolta kezeit a keble fölött, mintha a megszakadástól féltene.

— S az én boldogságom?

Az ajtó halk zöreje s a folyosón tovalahaló léptek elenyésző hangja volt a válasz a szomorú és gyötrelmes kérdésre, melybe egy ifjú szív minden ábrándja beletemetkezett.

Bibó Lajos.

ezen a régi, hibás rendszeren mihamarabb segítve lesz.

Ezen számtömeghez csupán azt említjük még fel, hogy a községi iskola legutolsó évében a növendékek létszáma 2525 volt, tehát a most lefolyt tanévben 542 tanulóval járt több, mint 1896 97-ben.

Ezen tanévben nyitattott meg 3 nyai iskolánál az V. osztály és a központi iskolánál a VI. fiú osztály.

Rátérünk az állami iskola pénzügyi oldalára is. Az iskolák államosítása alkalmával a csongrádi községi iskolánál 27 rendes és két segéd-tanító működött, vagyis összesen 29.

Az állami iskolák lefolyt két éve alatt a tanerők száma 32-re emelkedett, mi az államkincstárra 1926 forint évi kiadást von melyet ha iskoláink államosítva nincsenek, a községi adóból kellene fizetnünk.

Azonban nemcsak ez által, hanem a tanítói fizetések rendezése s az iskola belső fejlesztése körül is tetemesen emelkedett a csongrádi állami elemi iskoláknál az államkincstár terhe.

Elég ha minden részletezés nélkül azt említjük fel, hogy a kir. adóhivatal az állami elemi iskolák részére évenként kifizet:

törzsfizetés czimén	16.000 frtot,
lakbérilletm. „	3.150 frtot,
korpótlék „	1.050 frtot,
tisztelejdíjak „	200 frtot,
összesen	20.400 frtot;

a gondnoksági költségvetésben:	
rom. kath. hitoktatásra	1.280 frtot,
izr. hitoktatásra	50 frtot,
ev. ref. hitoktatásra	25 frtot,
gazdasági ism. isk. tanítóknak	516 frtot,
iskolaszolgák és fűtőknek	910 frtot,
ifjúsági és tanítói könyvtárra	200 frtot,
írószerek és nyomtatványokra	150 frtot,
husvéti tisztogatásra	100 frtot,
kisebb helyreállításokra	40 frtot,
vegyes szükségletekre	150 frtot,
összesen	3.421 frtot.

Tehát az állam összes kiadása a csongrádi állami elemi iskolákra 23.821 frt s ezen kiadásokra fizeti Csongrád község az állami egyenesadó 10^o_o-át 6781 frt 80 krt, beíratási díjak megváltása czimén 200 frtot, összesen 6981 frt 80 krt, marad tehát az államkincstár terhére 16.839 frt 20 kr.

Azonban az államkincstár kiadása ezen 16.839 frt 20 kr-nál nem állapodik meg, minden újabb tanítói állomás szervezése legkevesebb 650 frt terhet ró rá, azonfelül öt-öt évenként hozzájárul a tanítók korpótléka is.

Ezen, számszerű főképp a tanulók létszámára vonatkozó, adatokból könnyen felismerhetjük az irányt melyben népoktatásunkat fejlesztenünk kell. Módot kell nyújtani arra, hogy az iskola hiány avagy tulzsufoltság miatt iskolába fel nem kényszeríthető tanuló elöl új iskolák építése által elháríttassék az

akadály, hiszen mint felsoroltuk a nagyrétben 69, a mentettrétben 57 tanuló iratott össze és iskola hiány miatt egyik helyen sem járhatnak iskolába. A Szent-Imre cz. tanyai iskolába 137 mindennapi iskolai tanuló járt és mégis 35 maradt iskolázatlanul, mert elhelyezni nem lehetet őket. Ugyancsak úgy van a Szent-István iskolánál is, hol 105 tanuló járt és 70 nélkülözte az iskoláztatást, itt azonban a túlszűfoltosság mellett, előtérbe lép a nagy távolság is. A szőlők közötti iskola növendékeinek száma is 142 volt, a bokrosparti-é 130 ezeknek a túlszűfoltosságát is meg kell szüntetni az által, hogy az »Erzsébeti szőlők« táján egy új iskola emeltessek.

Összesen tehát öt új tanyai iskola építése és a belvárosi iskola átalakítása a legsürgősebb tenni valónk, ha népoktatásunkat igazán fejleszteni akarjuk. Ez elől kitérni nem lehet, de nem is szabad. Az iskolák építésére, szóval a népoktatásügy fejlesztésére fordított összeg a legjobb kamatozó tőke, melynek nemcsak mi, hanem a késő utókor is hasznát veszi. A nm. vallás- és közoktatási miniszterium a csongrádi állami elemi iskolát már ma is mintaszerűeknek nyilvánította, azért tehát arra kell törekednünk, hogy ezen hiányok pótlása s a szigorú beiskoláztatás végrehajtása által iskolánkat ezen a szinten ne csak megtartsuk, hanem emeljük.

A népoktatásból nem szabad pártkérdést csinálni, az nem a piacra való, hanem egyetértve törekedni kell a nép szellemi műveltségét emelni és fejleszteni.

Hisszük és reméljük, hogy úgy lesz!

Quo usque . . . ?

Az elmúlt községi választásról a menyire undorunk engedte, elmondtuk véleményünket, s úgy most mint ezentúl tartózkodni fogunk avval részletesen foglalkozni, de lehetetlen unos utalan rá nem mutatnunk, hogy a lázítást és a legdurvább erőszakot, a kormánypártnak és egyes tagjainak sértését és bojkottálása a Hegyi Antal által vezettet, állítás szerint, 48-as és függetlenségi párt, Hegyi Antal számára pártterdeből követte el; — nem a község közügyét szolgálták, midőn kifogástalan képzett, munkás és derék pénztárnokainkat csak azért mellőzték, mert pártjukhoz szegődni, s az általuk követett esküt letenni tisztességük tiltotta, sőt a legérzékenyebben sértették községünk közügyét, midőn a derék, tapasztalt és képzett szaktisztviselők helyett, teljesen járatlan egyéneket állítottak, kik se elméleti se gyakorlati képzettséggel nem bírnak és a kik helyet a munkát mindig mások végzik, s csak vezetőikön mulik, ha félre nem vezetik, mert munkájuk végzésére és az elvégzett munka megítélésére képtelenek. A rideg egyéni és párt érdeknek a közügygel szemben való érvényesítése magyarázza, hogy az adópénztárnoki, árvapénztárnoki és közpénztárnoki 600—800 frt évi fizetéssel javadalmazott állások oly egyénekekkel töltettek be, kiknek munkássága 300 fital is dusan lenne jutalmazva. A rideg pártérdek szolgálata érvényesül Csongrád község birájának azon tettében is, midőn ijesztgetéssel akarja a kormánypárthoz tartozó tisztviselőket a 48-as és függetlenségi pártkörbe való beiratkozásra

kényszeríteni és midőn a közpénztár a hű párttagok busás napi munkadíjja fedezésére használtatik, de e féktelen pártoskodás, melyhez hasonlót községünk története nem ismer: sokáig nem tűrhető, ennek végének kell lenni, a kormány és pártja a béke égise alatt és ennek érdekében megtehetette és megteheti, hogy magát és hiveit a legféktelenebb csongrádi ellenzéknek kiszolgáltatta, fölládozta, de el nem nézheti a közügynek állandó sértését és a pártterdeknek hatalmi visszaállás utján legyezgetését.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés.** Gyovay István állami elemi iskolai tanító ur f. hó 23-án tartotta eljegyzését Major Margitka kisasszonnyal, Major István csongrádi lakos kedves és szép leányával. A kötetendő frigyhez őszinte szívből gratulálunk!

— **† Schusster Constantin meghalt.** F. hó 24-én röpitette szét az országban a táviró a hírt, hogy Schusster Constantin váci püspök, hosszas betegség után, meghalt. A váci egyházmegye teljesen gyászolt, mindenütt zúgtak a harangok, hirdetésen a nagy veszteséget, mely a katholicus egyházat a 82 éves főpap halálával érte. A szent életű és takarékos püspök mintegy két milliónyi forintot hagyományozott jótékony célra. Nálunk, a mely gyász jelűl, azt beszélnek némelyek, nagy gyász zászlók csüngtek a toronyból és a plebániái hivatal tetejéről. Eme kegyeletes megemlékezés mindenestre a plebános urat dicséri.

— **Tanfelügyelői látogatás.** F. hó 23-án. Benécs Gusztáv helyettes tanfelügyelő úr az áll. iskolai gondnoksági ügykezelés megvizsgálása végett városunkba érkezett. Az ügykezelés fölött teljes megelégedését nyilvánította. Ugyanez alkalomból Hérliny Éde polg. isk. tanárral a helybeli polg. isk. muzeumot is megnézték. Délután Farkas Béla polg. isk. igazgató szőlejtében rándultak ki, ahol a helybeli tanári karal kedélyesen töltötték az estét.

— **Halálozások.** Egy közbecsülésben levő családot sujtott a egyetlen végzet. Tary Mihályné szül. Fekete Piros f. hó 28-dikán hirtelen meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 28-dikén történt. A boldogultban Tary István tb. megyei főjegyző édes anyját gyászolja. — Kádár Sándor ácsiparos egy heti súlyos betegség után szintén jobblétre szenderült. Mint derék, képzett iparost városszerte ismerték. Nyugodjanak békében!

— **Az önkéntes tűzoltók** augusztus 5-re tervezett báljukat bizonytalan időre elhalasztották.

— **Tisztogatják a Templomot.** A kegyúr jóvoltából templomunk alapos tisztogatás alá vétetett. A munka elég serényen és kissé túl bátran halad s jövő hó 15-ére teljesen készen lesz. A minden biztosíték nélkül dolgozó munkásoknak sok szemlélőjük akad. Rendőri tekintetben nem kifogásolható az ilyen kedélyes tisztogatás?

— **Kánikulai tréfa.** Valaki, okosabb gondolat hiányában, azt a hírt eszelte ki és terjesztette, hogy Holly István állami elemi iskolai tanító ki jelenleg Felső-Bányán nyaral, öngyilkos lett. Holly István azonban minden híresztelés dacára jó egészséggel örvend s mint e hó 27-én írt levelében írja: az ozondús levegőtől lassanként athléta vá fejlődik. Hát csak izmosodjék is a tisztelt Holly ur, mert ha igaz a közmondás, hogy a kinek halálhíre költik, rendszeren hosszú életű leend, akkor szüksége lesz neki is a megtermett testalkatra, hogy ezt a kánikuláris világot minél könnyebben evezze át.

— **Szalmatűz.** F. hó 21-én 1/2 óra körül nagy tűz volt a kiserében. Gulyás János, Ujszászi István, Szilaj László és Blázsik János tulajdonát képező szalmaboglyák lettek a tűz áldozatai. A tűz másfél napig tartott, mert oltani, emberkéz hiányában, nem lehetett. A tűz keletkezésének okát még eddig nem tudják.

— **Fopróba-bál.** Augusztus 5-én Katz Károly tánczenitő növendékeivel a »Pan-

nonia Szállodában« táncvigalmat tart, melyre a belépti díj 60 kr.

— **Szegény tanulók ruháinak beszerzése.** A helybeli állami elemi iskola tanulók az e célra tett alapítványok kamatai és a község által nyújtott segélyből évről-évre csizmával vagy felső-ruhával szokták segélyezni. A jövő évben kiosztandó ruha és csizma neműek beszerzésére f. hó 26-án történt meg az árlejtés. A csizmák szállítását páronként 2 frt 8 kr. árban Pitrik Antal, a kabátot, 2 frt 30 kr-ért és a nadrágot 1 frt 25 kr-ért Szakáll Mátyás, a leány felöltőt 1 frt 10 kr-ért és a szoknyát 1 frt-ért Mayer Istvánné vállalta el. A kabát és nadrágra utóajánlat még mindig tehető.

— **Bor!** Mint halljuk, Samu bácsi azon életrevaló eszmével foglalkozik, hogy az ünnepekre olcsó pénzért, mindenki ihatik jó bort. Nevezetesen kieszközli, hogy a mostan megrendelt ó bort a mostani, az érte adandó új bor pedig az akkori folyó ár szerint számíttatik. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

— **Kaszavásárlás.** Beállit a polgár a szövetségi boltba. Szétnéz. Azután köszön.

— Kaszát kérök.

Kitesznek elébe egy tuczatot, hogy válaszon. Nézi, vizsgálja a kaszákat. Majd pengeti, veri egymáshoz őket. Nagyokat szippant a pipán, a mint egy-egy kaszának megtetszik a pengése. Végre is kiválaszt egyet s kéri:

— Hogy vesztegetik?

Az üzletvezető igen nyíjas, fűrgő ember, készséggel felel:

— 70 krajczár.

A polgár nagyot néz az üzletvezetőre, azután a kaszára. Tűnődik, hogy ébren van-e, vagy álmodik. Aztán szól:

— Nem teréfál az úr?

— Nem én, 70 krajczár ennek az ára bácsi.

— No, hallja, akkor nem is veszem meg, mert egy becsületes kasza 1 frt 50 kr. Isten áldja meg!

— **A polgári kör vendéglőse,** Fülöp András, mint halljuk, önként megvált a helyiségtől s helyébe Szlávik János, a népkerti vendéglős választatott meg vendéglősül. Hisszük, hogy Szlávik ur kiszolgálásával, teljesen meg lesznek elégedve a tagok.

— **† Schusster Constantin** halálával megürült egyházmegyénk püspöki széke, s a kormány bölcsessége lesz hivatva megtalálni azon férfit, ki örökét méltóan betöltse. Az állás oly fényes, az egyházmegye vagyoni viszonyai annyira rendezettek, hogy bizonyára a hivatottak is törekedni fognak annak elnyerésére. E diszes állásnak csak egy árnyoldala riaszthatja majd el a béke és ember szeretett apostolatától, azon elkerülhetetlen és elodázhatlan harc, melyet épp a béke és tisztesség érdekében kell majd egyik másik plébánossal megvívnia. Elhalálozott jó püspökünk mindig a béke megszilárdítására törekedett, küzdött a visszaélések és az erkölcsi züllés ellen, de agg kora, őt a diadal kivívásában megakadályozta. Vajha utóda a megkezdett nyomon haladva, megtisztítaná az egyházmegye diszes papi karát, a közé keveredett salaktól.

— **Változás a tanítóikarban.** Wiesner Károly itteni állami elemi iskolai tanítót a nm. vallás- és közoktatási miniszter ur eddigi fizetése meghagyása és szabályszerű lakbérilletmény mellett, saját kérelme és költségére a hatvani állami elemi iskolához helyezte át. Az ezen áthelyezés folytán megüresedett állásra Lipcsey Mária hatvani állami tanítónő lett ide helyezve.

— **Műkedvelői előadás** volt ma egy hete a népkerti szinkörben, melyet reggelig tartó sikerült táncmulatság követett. Az előadás általában sikerültnek mondható, leszámítva egy kis lámpalázt, a mi ilyenkor nem is oly ritka. Dicséretet érdemelnek Pintér Erzsé, Oláh Lajos, Náfrádi István, Majer Ferencz. Kívánjuk, hogy a legközelebbi műkedvelői előadás jobban sikerüljön mint a mostani.

— **A gépkezelők és kazánfűtők** vizsgálatára Kruspár Pál kir. főmérnök és az államépítészeti hivatal főnökének elnöklése alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgáját 1899. augusztus hó 5-én d. u. 3 órakor kezdve, a m. kir. áll. vasutak szegedi szivattyu telepén fogja megtartani miről érdekeltek azon figyelemzetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó kérelmek belyegzett s felsz erelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottsági

elnöknél (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb augusztus hó 5-ig d. e. 10 órájáig benyújtaniok vagy beküldeniök.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott hálás köszönetemet nyilvánítom mindazon jó barátainknak és ismerőseimnek, kik felejtethetlenné nem halála alkalmából magam és családom tájéalmát megílelésükkel enyhíteni szivesek voltak és kocsijukat a temetésre rendelkezésre bocsájtották.
Csongrád, 1899. július 29.

Tary Mihály.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi július 22-től július 29-ig.

Ehjegyzés: Dragon Pál és Nagystók Mária csongrádi lakosok mint jegyesek.

Születés: Fölföldi N. fia, Faragó István, Ötvös Anna, Horvát Veronika, Gulyás Lajos, Gróf Magdolna, Harmai Pál, Barta Viktória, Fölföldi Johanna, Török Imre, Oláh Mária, Bori Mária.

Halálozás: Fölföldi N. fia, halvaszultott, Csépe János 77 év, hurutos tüdőlob, Lévai Rozália Illés Györgyné 26 év, gümökór, Gróf Magdolna 12 nap, bélhurut, Tót György 56 éves, szívvelhűdés, Kuklics István 5 hó, bélhurut, Kis Mária 1 hó, görcsök, Pigner Anna Paróczai Antalné 37 év, gümökór, Horti Margit 8 hó, kanyaró, Fekete Piroška Tari Mihályné 56 év, szivbaj, kéthegyű billentyű elégtelenség, Lék-rinszki Mihály 16 év, csúzos derme.

Szerkesztői üzenet.

Gerencsér J. Budapest. A küldött dolgozatokat megkaptuk, közülök mutatoul egyet lapunk mai száma hoz. Üdvözöljük munkatársaink sorában!

László L. úrnak helyben. Nyilatkozatát lapzártakor kapta a kiadóhivatal, s így azt csak, ha akarja, a jövő számunkban hozhatjuk.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztők:

Sághy Mihály, Holló Adolf.

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

vh. 448 szám.
1899.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járásbíróóság 1899. évi V. 242 I számú végzése következtében Dr. Szarka Mihály ügyvéd által képviselt Kókai István javára Ludrovai Tóth István ellen 1500 firt s jár. erejéig 1899. évi június hó 8-án fogantatott biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1986 firt 90 kr-ra becsült Szoba butorok, ezüst neműek, ezüst kupakos tajt pipák, lovak, csikók, tehének, üsző borjúk, Különféle keményfa kádak, boros hordókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbíróóság 1899. évi V. 242/3, számú végzése folytán 1500 firt tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 26 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 89 firt 33 krban bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán és Erzsébet szőlőben Csongrádon leendő eszközésére **1899. évi augusztus hó 4 napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. s. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Csongrádon, 1899. évi július hó 20-ik napján.

R. Papp István

kir. bírósági végrehajtó

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkíméletesebb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szepitót, májfoltot, pör-senést, pattanást, bőrratkát (mitesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczszínt kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ránczokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arczot naponként Margit-Crémmel masszozzuk, nemcsak a szepitők, májfoltok és egyéb arczszíntátlanságok tűnnek el, hanem a ránczok himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb okoztak.

Ovszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 firt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 50 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szímet adja vissza 1 firt.

Hajszókító bármily haját aranyzókére fest 50 kr. és 1 firt.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délczeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN.

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerési és higienikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 firtón felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

7-10

Egy jó karban lévő
CZIMBALOM
jutányos áron eladó,
HOL?
megtudható a kiadóhivatalban.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyer. **100,000** korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal **készpénzben** beváltja

Budapestben: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,

vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüintézetek **a nyerő kívánságára** készek **az 50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.**

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, **1899. szeptember 10-én este 6 órakor.**

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárusító helyeken.

Viszontelárusítók forduljonak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.